

RETSAKTER VEDTAGET AF ORGANER OPRETTET VED INTERNATIONALE AFTALER

Kun de originale FN/ECE-tekster har retlig virkning i henhold til folkeretten. Dette regulativs nuværende status og ikrafttrædelsesdato bør kontrolleres i den seneste version af FN/ECE's statusdokument TRANS/WP.29/343/, der findes på adressen:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Regulativ nr. 60 fra De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE) — Ensartede forskrifter for godkendelse af tohjulede motorcykler og knallerter for så vidt angår førerbetjente betjeningsorganer, herunder identificering af betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer

Omfattende al gældende tekst frem til:

Supplement 4 til ændringsserie 00 — Ikrafttrædelsesdato: 3. november 2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

REGULATIV

1. Anvendelsesområde
2. Definitioner
3. Ansøgning om godkendelse
4. Godkendelse
5. Krav
6. Ændringer af køretøjstypen
7. Produktionens overensstemmelse
8. Sanktioner i tilfælde af produktionens manglende overensstemmelse
9. Endeligt ophør af produktionen
10. Navne og adresser på de tekniske tjenester, som er ansvarlige for udførelse af godkendelsesprøvningsne, og på de typegodkendende myndigheder

BILAG

1. Meddelelsesformular
2. Udformning af godkendelsesmærker

1. ANVENDELSESOMRÅDE

Dette regulativ finder anvendelse på køretøjer i kategori L₁ og L₃ ⁽¹⁾ for så vidt angår førerbetjente betjeningsorganer.

I dette regulativ fastlægges kravene til placering, identificering, belysning og betjening af betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer på knallerter og motorcykler.

2. DEFINITIONER

I dette regulativ forstås ved:

- 2.1. »godkendelse af et køretøj«: godkendelse af en køretøjstype for så vidt angår førerbetjente betjeningsorganer, hvor sådanne er monteret, og deres identificering

⁽¹⁾ Som defineret i den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3), (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, para. 2. — www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.2. »køretøjstype«: en klasse motordrevne køretøjer, som ikke adskiller sig med hensyn til de indretninger, der kan påvirke de førerbetjente betjeningsorganer
- 2.3. »køretøj«: en tohjulet motorcykel eller en tohjulet knallert som defineret i punkt 2.1.1 eller 2.1.3 i den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3) ⁽¹⁾
- 2.4. »betjeningsorgan«: enhver del af køretøjet eller en anordning, der aktiveres direkte af føreren, og som ændrer et køretøjs eller en del af et køretøjs tilstand eller funktion
- 2.5. »anordning«: et element eller kompleks af elementer, som skal udføre en eller flere funktioner
- 2.6. »styr«: enhver del af den eller de stænger, der er forbundet til forgaflens øverste del (styrhoved) og ved hjælp af hvilken eller hvilke køretøjet styres
- 2.7. »styr: højre side«: enhver del af styret, der set i retningen for fremadkørsel ligger på højre side af køretøjets midterplan i længderetningen
- 2.8. »styr: venstre side«: enhver del af styret, der set i retningen for fremadkørsel ligger på venstre side af køretøjets midterplan i længderetningen
- 2.9. »styr: fremad«, den del af styret, der befinder sig på den side, der er længst væk fra føreren, når denne sidder i kørestilling
- 2.10. »håndtag«: den del af styret, der befinder sig længst fra midten, og ved hjælp af hvilke føreren holder fast i styret
- 2.11. »drejehåndtag«: et håndtag, der styrer en af køretøjets funktionelle mekanismer, og som frit kan rotere rundt om styret, når det drejes af køretøjets fører
- 2.12. »stel«: enhver del af køretøjets stel eller chassis, som motoren og/eller transmissionsenheden er fastgjort til, og/eller selve motoren eller transmissionsenheden
- 2.13. »stel: venstre side«: enhver del af stellet, der set i retningen for fremadkørsel ligger på venstre side af køretøjets midterplan i længderetningen
- 2.14. »stel: højre side«: enhver del af stellet, der set i retningen for fremadkørsel ligger på højre side af køretøjets midterplan i længderetningen
- 2.15. »betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet«: enhver anordning bestående af en arm, der drejer sig om et omdrejningspunkt, og ved hjælp af hvilken en af køretøjets funktionelle mekanismer aktiveres
- 2.16. »håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb)«: en vægtstang, der betjenes ved førerens håndkraft
- Bemærk:* Medmindre andet er angivet, virker et håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb) ved kompression (dvs. bevægelse af vægtstangens spids mod den bærende konstruktion), f.eks. for at aktivere en bremsemekanisme eller foretage en udkobling
- 2.17. »fodbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet«: en vægtstang, der betjenes ved kontakt mellem førerens fod og en »spore«, der stikker ud fra vægtstangsarmlen
- 2.18. »pedal«: et betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet, der betjenes ved kontakt mellem førerens fod og et trædestykke på vægtstangen, der er anbragt således, at der kan udøves tryk på vægtstangsarmlen
- Bemærk:* Medmindre andet er angivet, virker en pedal ved nedtrykning, f.eks. for at aktivere en bremsemekanisme
- 2.19. »kørepedaler«: de anordninger, der er forbundet til en form for transmission og kan bruges til fremdrift af en knallert

⁽¹⁾ Som defineret i den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3), (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, para. 2. — www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html).

- 2.20. »vippearms«: en vægtstang med omdrejningspunkt i eller nær midten og med et trædestykke eller en »spore« i hver ende, der betjenes ved kontakt mellem førerens fod og nævnte trædestykker eller »sporer«
- 2.21. »med uret«: den pågældende dels omdrejningsretning omkring en akse i samme retning som viserne på et ur, når den pågældende del ses oppefra eller fra ydersiden
- 2.22. »mod uret«: har den modsatte betydning af »med uret«
- 2.23. »kombineret driftsbremse«: et betjeningsystem (hydraulisk aktion eller mekanisk forbindelse, eller begge dele), hvor både køretøjets for- og bagbremse aktiveres, i det mindste delvist, ved anvendelse af kun ét betjeningsorgan
- 2.24. »indikator«: en anordning, som giver oplysninger om et systems eller en del af et systems funktion eller tilstand, f.eks. oplysninger om en væskestand
- 2.25. »kontrolanordning«: et optisk signal, der angiver, at en anordning er aktiveret, eller angiver korrekt funktion eller tilstand, fejlfunktion eller fejltilstand, eller funktionssvigt
- 2.26. »symbol«: et diagram til identificering af et betjeningsorgan, en kontrolanordning eller en indikator
- 2.27. »lyssignalapparat«: en forlygte, hvor der kan blinkes med lysstrålen for at signalere til modkørende eller forankørende trafikanter, f.eks. inden et køretøj skal overhale et langsommere forankørende køretøj
- 2.28. »i nærheden af«: for så vidt angår et symbol, der indikerer et betjeningsorgan eller en indikator, betyder i nærheden af, at symbolet befinder sig i umiddelbar nærhed af betjeningsorganet, kontrolanordningen eller indikatoren, og at der ikke mellem et identifikationssymbol og det betjeningsorgan, den kontrolanordning eller den indikator, som dette symbol identificerer, befinder sig andre betjeningsorganer, kontrolanordninger, indikatorer, identifikationssymboler eller belysningskilder
- 2.29. »fællesområde«: et område, hvor mere end én kontrolanordning, én indikator, ét identifikationssymbol eller en anden meddelelse kan vises, dog ikke samtidigt.
3. ANSØGNING OM GODKENDELSE
- 3.1. Ansøgningen om godkendelse af en køretøjstype med hensyn til førerbetjente betjeningsorganer skal indsendes af fabrikanten af køretøjet eller af dennes godkendte repræsentant.
- 3.2. Ansøgningen skal ledsages af de nedenfor nævnte dokumenter i tre eksemplarer og af følgende oplysninger:
- 3.2.1. Tegninger, i relevant målestok og tilstrækkeligt detaljerede, af de dele af køretøjet, som forskrifterne i dette regulativ vedrører, og, hvis det er nødvendigt, af selve køretøjet.
- 3.3. Et køretøj, som er repræsentativt for den køretøjstype, der søges godkendt, skal indleveres til den tekniske tjeneste, der er ansvarlig for udførelse af godkendelsesprøvningserne, med henblik på de prøvninger, der er omhandlet i punkt 5 i dette regulativ.
4. GODKENDELSE
- 4.1. Når den køretøjstype, der søges godkendt efter dette regulativ, opfylder forskrifterne i punkt 5 og 6 nedenfor, meddeles godkendelse af køretøjstypen.
- 4.2. Hver godkendt type tildeles et godkendelsesnummer. De første to cifre i dette nummer (i øjeblikket 00 for regulativet i dets oprindelige form) angiver den ændringsserie, som indeholder de seneste større tekniske ændringer, som er foretaget af dette regulativ på godkendelsestidspunktet. En kontraherende part må ikke tildele samme nummer til to forskellige køretøjstyper.
- 4.3. Meddelelse om godkendelse eller nægtelse af godkendelse af en køretøjstype efter dette regulativ sendes til de kontraherende parter, der anvender dette regulativ, ved hjælp af en meddelelsesformular svarende til modellen i bilag 1 til dette regulativ, sammen med tegninger og diagrammer, leveret af ansøgeren, i et format, der ikke er større end A4 (210 × 297 mm) eller er foldet til dette format, samt i et passende målestoksforhold.

- 4.4. Ethvert køretøj, som er i overensstemmelse med en type, som er godkendt efter dette regulativ, skal på et let synligt og let tilgængeligt sted, der er angivet i godkendelsesattesten, være påført et internationalt godkendelsesmærke bestående af følgende:
  - 4.4.1. en cirkel, som omslutter bogstavet »E« efterfulgt af kendingsnummeret på den stat, som har meddelt godkendelse ⁽¹⁾
  - 4.4.2. til højre for den i punkt 4.4.1 foreskrevne cirkel, nummeret på dette regulativ, efterfulgt af bogstavet »R«, en tankestreg og godkendelsesnummeret.
- 4.5. Er køretøjet i overensstemmelse med en køretøjstype, som i henhold til et eller flere andre af de til overenskomsten vedføjede regulativer er godkendt i samme stat, som har meddelt godkendelse efter dette regulativ, behøver det i punkt 4.4.1 ovenfor foreskrevne symbol ikke gentages. I så fald anbringes regulativets nummer og typegodkendelsesnummeret samt yderligere symboler for alle regulativer, i henhold til hvilke typegodkendelse er meddelt i det land, som har meddelt typegodkendelse i henhold til dette regulativ, i lodrette kolonner til højre for det mærke, der er beskrevet i punkt 4.4.1.
- 4.6. Godkendelsesmærket skal være let læseligt og må ikke kunne fjernes.
- 4.7. Godkendelsesmærket skal være let tilgængeligt.
- 4.8. Bilag 2 til dette regulativ indeholder eksempler på udformningen af godkendelsesmærker.

5. KRAV

5.1. Generelt

Et køretøj, der er monteret med et betjeningsorgan, en kontrolanordning eller en indikator, som er identificeret i tabel 1, skal opfylde de i dette regulativ fastsatte krav til placering, identificering, betjening, belysning og farve af sådanne betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer.

For funktioner, for hvilke der ikke er angivet symboler i tabel 1, kan fabrikanten anvende et symbol efter passende standarder. Hvis der ikke foreligger noget ISO-symbol, kan fabrikanten anvende et symbol af egen udformning. Et sådant symbol må ikke kunne forveksles med nogen af symbolerne i tabel 1.

5.2. Placering

- 5.2.1. Betjeningsorganerne i tabel 1 skal placeres, således at de kan betjenes af føreren, når denne sidder i kørestilling. Betjeningsorganer for »manuel choker« og »manuel brændstofventil« skal placeres, således at de kan betjenes af føreren, når denne sidder.
- 5.2.2. Kontrolanordningerne og indikatorerne i tabel 1 og deres identifikationssymboler skal placeres, således at de er synlige for føreren, når denne sidder i kørestilling, både i dagslys og ved natkørsel. Kontrolanordninger, indikatorer og deres identifikationssymboler behøver ikke at være synlige, når de ikke er aktiverede.
- 5.2.3. Identifikationssymboler for betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer skal placeres på eller i nærheden af de betjeningsorganer, kontrolanordninger eller indikatorer, som de identificerer, med undtagelse af det i punkt 5.2.5 foreskrevne.
- 5.2.4. Betjeningsorganer for havaribliklys, nær- og fjernlys, retningsviserblinklys, supplerende standsning af motor, lydsignalapparat, bremses og kobling skal altid være tilgængelige for føreren som det pågældende betjeningsorganes primære funktion, således at føreren kan nå dem uden at fjerne hånden fra det pågældende håndtag.
- 5.2.5. Punkt 5.2.3 ovenfor finder ikke anvendelse på betjeningsorganer med flere funktioner, hvis betjeningsorganet er knyttet til et display med flere funktioner, der:
  - 5.2.5.1. er synlig for føreren og

⁽¹⁾ Kendingsnumrene for de kontraherende parter i 1958-overenskomsten er angivet i bilag 3 til den konsoliderede resolution om køretøjers konstruktion (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3.

- 5.2.5.2. identificerer de betjeningsorganer, som det er knyttet til, og
- 5.2.5.3. identificerer alle de køretøjssystemer, som kan betjenes ved hjælp af betjeningsorganet med flere funktioner. Underfunktionerne i disse systemer behøver ikke at vises i de øverste menuer på displayet med flere funktioner, og
- 5.2.5.4. ikke viser kontrolanordningerne i tabel 1.
- 5.3. Identificering
- 5.3.1. Alle betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer i tabel 1 skal identificeres ved det relevante symbol.
- 5.3.2. Supplerende symboler, ord eller forkortelser kan anvendes, hvis fabrikanten ønsker det, sammen med eventuelle symboler, ord eller forkortelser anført i tabel 1.
- 5.3.3. For hvert enkelt yderligere eller supplerende symbol, der anvendes af fabrikanten, gælder det, at dette ikke må kunne forveksles med nogen af de symboler, der er beskrevet i dette regulativ.
- 5.3.4. Når betjeningsorganet, indikatoren eller kontrolanordningen for samme funktion er kombineret, kan et enkelt symbol anvendes til identificering af en sådan kombinationsfunktion.
- 5.3.5. Alle identifikationssymboler for kontrolanordninger, indikatorer og betjeningsorganer på styret eller instrumentbrættet skal placeres, således at de for føreren fremstår i opret stilling, bortset fra symbolet for betjening af lydsignallapparatet. For drejelige betjeningsorganer med en »off«-position gælder denne bestemmelse for betjeningsorganet i »off«-position.
- 5.3.6. Når der er monteret betjeningsorganer til trinløs regulering af en funktion, skal justeringsgrænserne markeres for hvert enkelt betjeningsorgan.
- 5.4. Belysning
- 5.4.1. Hvis fabrikanten ønsker det, kan alle betjeningsorganer, indikatorer og deres respektive identifikationssymboler belyses.
- 5.4.2. En kontrolanordning skal udsende lys, når den fejlfunktion eller køretøjstilstand, som den er udformet til at angive, indtræffer. Den må ikke udsende lys på noget andet tidspunkt, undtagen i forbindelse med elpærekontrol.
- 5.5. Farve
- 5.5.1. Lyset i hver kontrolanordning skal være af den farve, der er angivet i tabel 1.
- 5.5.2. Farven på kontrolanordninger, som ikke er opført i tabel 1, kan vælges af fabrikanten i overensstemmelse med punkt 5.5.3 nedenfor. Den valgte farve må ikke sløre eller påvirke identificeringen af de andre kontrolanordninger, betjeningsorganer eller indikatorer som angivet i tabel 1.
- 5.5.3. Der anbefales følgende farver:
- 5.5.3.1. rød: fare for mennesker eller meget alvorlig skade på udstyr er umiddelbar eller nært forestående
- 5.5.3.2. gul: forsigtighed, uden for normale funktionsgrænser, systemsvigt i køretøjet, risiko for skader på køretøjet, eller andre forhold, der kan udløse risiko på længere sigt
- 5.5.3.3. grøn: sikker, normal funktion (undtagen i tilfælde hvor der i tabel 1 foreskrives blå eller gul).

- 5.5.4. Hvert enkelt symbol, der er anvendt til identificering af en kontrolanordning, et betjeningsorgan eller en indikator, skal være af en farve, der fremstår klart mod baggrunden.
- 5.5.5. Den udfyldte del af ethvert symbol kan erstattes med omridset af symbolet, og omridset af ethvert symbol kan udfyldes.
- 5.6. Fællesområde til visning af flere meddelelser
- Der kan anvendes et fællesområde til visning af informationer fra en hvilken som helst kilde, forudsat at følgende krav er opfyldt:
- 5.6.1. Kontrolanordninger og indikatorer i fællesområdet skal opfylde kravene i punkt 5.3, 5.4 og 5.5 og skal lyse, så snart den tilstand, de er udformet til at angive, indtræffer.
- 5.6.2. Kontrolanordningerne og indikatorerne i tabel 1, som vises i fællesområdet, skal lyse, så snart den pågældende tilstand indtræffer.
- 5.6.3. Bortset fra bestemmelserne i punkt 5.6.4, 5.6.5 og 5.6.6, hvor en tilstand kræver aktivering af to eller flere kontrolanordninger, skal informationerne enten:
- a) gentages automatisk i rækkefølge, eller
  - b) angives ved hjælp af et synligt signal og kunne vælges vist af føreren, når denne sidder i kørestilling.
- 5.6.4. Kontrolanordninger for bremsesystemfejl, fjernlys og retningsviserblinklys må ikke vises i samme fællesområde.
- 5.6.5. Hvis der opstår en tilstand, hvor følgende kontrolanordninger aktiveres: bremsesystemfejl, fjernlys og retningsviserblinklys, og hvor de vises sammen med andre kontrolanordninger, skal disse prioriteres højere end alt andet i fællesområdet.
- 5.6.6. Oplysninger, der vises i fællesområdet, kan slukkes automatisk eller af føreren, med undtagelse af kontrolanordninger for bremsesystemfejl, fjernlys, retningsviserblinklys og de kontrolanordninger, hvortil der i tabel 1 foreskrives rød farve, som ikke kan slukkes, hvis der opstår en tilstand, hvorved de aktiveres.
6. ÆNDRINGER AF KØRETØJSTYPEN
- 6.1. Enhver ændring af køretøjstypen skal meddeles den typegodkendende myndighed, der har godkendt køretøjstypen. Den typegodkendende myndighed kan så enten:
- 6.1.1. vurdere, at de foretagne ændringer ikke har en væsentlig negativ virkning, og at køretøjet under alle omstændigheder stadig opfylder kravene, eller
  - 6.1.2. kræve en supplerende prøvningsrapport fra den tekniske tjeneste, der er ansvarlig for udførelse af prøvningerne.
- 6.2. De kontraherende parter, der anvender dette regulativ, underrettes om, hvorvidt der er meddelt eller nægtet godkendelse, med angivelse af ændringer, efter proceduren i punkt 4.3 ovenfor.
7. PRODUKTIONENS OVERENSSTEMMELSE
- 7.1. Ethvert køretøj, som bærer et godkendelsesmærke som foreskrevet i dette regulativ, skal være i overensstemmelse med den godkendte køretøjstype, navnlig hvad angår førerbetjente betjeningsorganer.
- 7.2. For at kontrollere overensstemmelsen med de i punkt 7.1 foreskrevne krav, skal der undersøges et tilstrækkeligt antal stikprøver af serieproducerede køretøjer, som bærer det godkendelsesmærke, som kræves ifølge dette regulativ.

8. SANKTIONERI TILFÆLDE AF PRODUKTIONENS MANGLENDE OVERENSSTEMMELSE

- 8.1. Godkendelser, som er meddelt for en type køretøj i henhold til dette regulativ, kan inddrages, hvis forskrifterne i punkt 7.1 ovenfor ikke er opfyldt, eller hvis køretøjet eller køretøjerne ikke har bestået den i punkt 7.2 foreskrevne kontrol.
- 8.2. Hvis en kontraherende part, der anvender dette regulativ, inddrager en tidligere udstedt godkendelse, skal den straks underrette de andre kontraherende parter, der anvender dette regulativ, ved hjælp af en kopi af godkendelsesformularen, som i slutningen med store typer er forsynet med den underskrevne og daterede påskrift »GODKENDELSEN INDDRAGET«.

9. ENDELIGT OPHØR AF PRODUKTIONEN

Hvis indehaveren af godkendelsen helt ophører med at fremstille en køretøjstype, der er godkendt i henhold til dette regulativ, skal han meddele dette til den typegodkendende myndighed, der har meddelt godkendelse. Ved modtagelse af den relevante meddelelse skal den pågældende myndighed meddele dette til de andre kontraherende parter, der anvender dette regulativ, ved hjælp af en kopi af godkendelsesformularen, som i slutningen med store typer er forsynet med den underskrevne og daterede påskrift »PRODUKTIONEN OPHØRT«.

10. NAVNE OG ADRESSER PÅ DE TEKNISKE TJENESTER, DER ER ANSVARLIGE FOR UDFØRELSE GODKENDELSESPRØVNINGER, OG PÅ DE TYPEGODKENDENDE MYNDIGHEDER

De kontraherende parter i overenskomsten, der anvender dette regulativ, meddeler FN's sekretariat navne og adresser på de tekniske tjenester, som er ansvarlige for udførelse af godkendelsesprøvningsne, og på de typegodkendende myndigheder, som meddeler godkendelse, og til hvem formularer med attestering af godkendelse, udvidelse, nægtelse eller inddragelse af godkendelser, som er udstedt i andre lande, skal fremsendes.

Tabel 1

Symboler, der identificerer betjeningsorganer, kontrolanordninger og indikatorer

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
1	Kontakt til supplerende standsning af motor (OFF)		Betjeningsorgan	Placeret på styret: højre side			Som en måde til standsning af motoren som alternativ til hovedkontakten eller en dekompressionsventil, kan køretøjet forsynes med en afbryder for elektrisk strøm til motoren (supplerende standsning af motor).
2	Kontakt til supplerende standsning af motor (RUN)						
3	Tændingskontakt		Betjeningsorgan			Kontakt, som gør det muligt at starte motoren, og som også kan gøre det muligt at anvende køretøjets andre elektriske systemer.	Hvis der er tale om en drejekontakt, skal bevægelsen fra stillingen fra slukket tænding (»off«) til tændt tænding (»on«) foregå med uret.
4	Selvstarter		Betjeningsorgan				
5	Manuel choker		Betjeningsorgan	Betjeningsorganet behøver ikke at være synligt fra førerens position.			
			Kontrolanordning		Gul		
6	Neutral (gearvælger)		Kontrolanordning		Grøn		Kontrolanordningen lyser, når gearvælgeren er i neutral stilling.

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
7	Manuel brændstofventil (OFF)		Betjeningsorgan	Betjeningsorganet behøver ikke at være synligt fra førerens position.			Dette betjeningsorgan skal have separate stillinger for »OFF«, »ON« og »RESERVE« (hvis der findes en reserveforsyning).
8	Manuel brændstofventil (ON)						Betjeningsorganet skal være i ON-stillingen, når det står i den retning, som brændstoffet strømmer i fra tanken til motoren: i OFF-stillingen, når det står på tværs af brændstofstrømmen, og i RESERVE-stillingen (hvis der findes en reserveforsyning), når det står i modsat retning af brændstofstrømmen.
9	Manuel brændstofventil (RES)						Hvis der er tale om et system, hvor brændstofstrømmen stopper, når motoren er slukket, og hvis det er udstyret med et betjeningsorgan, skal symbolerne og betjeningsorganets stilling være den samme som for manuel brændstofventil.
10	Hastighedsmåler (speedometer)		Indikator				Displayet skal lyse, når positionslygten (hvis en sådan forefindes) eller forlygten er tændt.
11	Lydsignalapparat (horn)		Betjeningsorgan	På styret: venstre side for køretøjer med et betjeningsorgan for gearskifte, der betjenes uafhængigt af en håndbetjent kobling, eller for køretøjer uden et betjeningsorgan for gearskifte. Alternativt på styret: højre side for køretøjer med betjeningsorgan for gearskifte på styret: venstre side, der betjenes sammen med den håndbetjente kobling.			Trykkes ind for at aktivere.

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
12	Fjernlys — (Hi)		Betjeningsorgan	På styret: venstre side for køretøjer med et betjeningsorgan for gearskifte, der betjenes uafhængigt af en håndbetjent kobling, eller for køretøjer uden et betjeningsorgan for gearskifte. Alternativt på styret: højre side for køretøjer med betjeningsorgan for gearskifte på styret: venstre side, der betjenes sammen med den håndbetjente kobling.			
			Kontrolanordning		Blå		
13	Nærlys — (Lo)		Betjeningsorgan	På styret: venstre side for køretøjer med et betjeningsorgan for gearskifte, der betjenes uafhængigt af en håndbetjent kobling, eller for køretøjer uden et betjeningsorgan for gearskifte. Alternativt på styret: højre side for køretøjer med betjeningsorgan for gearskifte på styret: venstre side, der betjenes sammen med den håndbetjente kobling.			
			Kontrolanordning		Grøn		
14	Lyssignalapparat		Betjeningsorgan	I nærheden af betjeningsorgan for fjernlys/nærlys.			Kan være en ekstra funktion for betjeningsorganet for fjernlys/nærlys. Når betjeningsorganet slippes, skal lysstrålen vende tilbage til den tidligere tilstand.

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
15	Tågeforlygter		Betjeningsorgan				
			Kontrolanordning		Grøn		
16	Tågebaglygter		Betjeningsorgan				
			Kontrolanordning		Gul		
17	Retningsviserblinklys		Betjeningsorgan	Betjeningsorganet/-organerne skal placeres på styret et sted, der er umiddelbart synligt fra førersædet, og være tydeligt mærket.		Betjeningsorganet skal udformes således, at påvirkning af venstre del af betjeningsorganet eller bevægelse af betjeningsorganet mod venstre, set fra førerens stilling, aktiverer blinklysene i venstre side, og omvendt for så vidt angår blinklysene i højre side.	
			Kontrolanordning		Grøn	De to pile udgør ét symbol. De kan dog, når betjeningsorganerne eller kontrolanordningerne for venstre- og højresving fungerer separat, anses for separate symboler og placeres i dertil svarende afstand fra hinanden.	
18	Havariblink		Betjeningsorgan				

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
			Kontrolanordning		Rød	Angives enten ved at retningsviserkontrolanordningen/-anordningerne blinker (samtidigt) eller ved det anførte trekantssymbol.	
			Kontrolanordning		Grøn		
19	Positionslygte		Betjeningsorgan			Angives ved de anførte symboler for positionslygte, hovedlygte og parkeringslygte, men hvis alle lygter tændes automatisk, når køretøjet er i drift, behøver der ikke at vises symboler for positionslygte eller hovedlygte.	Hvis der er tale om en drejekontakt, skal drejning med uret trin for trin betyde tænding af køretøjets positionslygter og derefter køretøjets hovedlygter. Dette forhindrer ikke forekomsten af yderligere kontaktpositioner, hvis disse er tydeligt angivet.
			Kontrolanordning		Grøn		
20	Hovedlygte		Betjeningsorgan		Grøn		
			Kontrolanordning			Denne kontrolanordningsfunktion kan angives ved belysning af instrumentbrættet.	Lyskontakten kan, hvis dette ønskes, kombineres med tændingskontakten.
21	Parkeringslygte		Betjeningsorgan				

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
			Kontrolan- ordning		Grøn	Hvis parkeringslygtefunkti- onen er en del af tændings- kontakten, er identificering valgfri.	
22	Brændstofindikator		Indikator				
			Kontrolan- ordning		Gul		
23	Kølevæsketempe- ratur		Indikator				
			Kontrolan- ordning		Rød		
24	Batteriopladning Ladetilstand		Indikator				
			Kontrolan- ordning		Rød		
25	Motorolie		Indikator				
			Kontrolan- ordning		Rød		

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
26	Betjeningsorgan til regulering af motorens omdrejningshastighed		Betjeningsorgan	Placeret på styret: højre side			Håndbetjent betjeningsorgan. Drejeligt håndtag, der ved drejning mod uret øger hastigheden. Betjeningsorganet skal automatisk vende tilbage til tomgang i urets retning, når håndtaget slippes, undtagen ved aktivering af kontrol af køretøjets hastighed (fartpilot).
27	Forhjulsbremse		Betjeningsorgan	Placeret på styret: højre side foran			Håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb) Forhjulsbremsen kan fungere sammen med baghjulsbremsen, hvis der er tale om et kombineret bremsesystem.
28	Fodbetjent baghjulsbremse		Betjeningsorgan	Placeret på stellet: højre side			Pedal Baghjulsbremsen kan fungere sammen med forhjulsbremsen, hvis der er tale om et kombineret bremsesystem.
29	Håndbetjent baghjulsbremse		Betjeningsorgan	Placeret på styret: venstre side foran			Håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb) Ikke tilladt for køretøjer med håndbetjent kobling. Baghjulsbremsen kan fungere sammen med forhjulsbremsen, hvis der er tale om et kombineret bremsesystem.
30	Parkeringsbremse		Betjeningsorgan				Håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb) eller pedal
31	Kobling		Betjeningsorgan	Placeret på styret: venstre side			Håndbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet (håndgreb) Trykkes ind for at frakoble motoren. Må ikke forhindre anvendelsen af anordninger på køretøjets venstre side, som kombinerer betjening af en kobling og en gearvælger.

Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
32	Fodbetjent manuel gearvælger		Betjeningsorgan	Placeret på stellet: venstre side			<p>Fodbetjent betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet eller vippearms</p> <p>Ved at bevæge den forreste del af det fodbetjente betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet eller vippearms skiftes til det efterfølgende gear: ved en opadgående bevægelse af den forreste del skiftes til næste højere gear og ved en nedadgående bevægelse til næste lavere gear. Hvis der findes en særskilt, positiv »neutral« stilling, skal denne findes enten i gearvælgerens første eller anden position (dvs. 1-N-2-3-4- ... eller N-1-2-3-4-...).</p> <p>Alternativt for køretøjer med en slagvolumen på under 200 cc, kan transmissionen følge nedenstående mønstre for gearskift:</p> <ul style="list-style-type: none"> — roterende mønster (dvs. N-1-2-3-4-5-N-1.) — omvendt mønster, hvor der ved at bevæge den forreste del af det fodbetjente betjeningsorgan efter vægtstangsprincippet eller vippearms skiftes til: <ul style="list-style-type: none"> — et lavere gear ved en opadgående bevægelse af den forreste del, og — et højere gear ved en nedadgående bevægelse.
33	Håndbetjent manuel gearvælger		Betjeningsorgan	Placeret på styret: venstre side			<p>Hvis betjeningen af dette betjeningsorgan foretages ved drejning af håndtaget, skal der ved drejning mod uret gradvist skiftes til gear med højere fremadgående hastighed og i modsat retning til gear med lavere fremadgående hastighed. Hvis der findes en særskilt, positiv »neutral« stilling, skal denne findes enten i gearvælgerens første eller anden position (dvs. N-1-2-3-4- ... eller 1-N-2-3-4-...).</p>

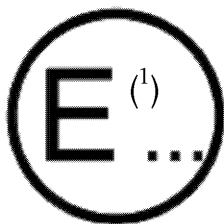
Nr.	Element	Symbol	Funktion	Placering	Farve	Definition	Betjening
34	Fejl i antiblokeringsbremssystem		Kontrolanordning		Gul		
35	Fejlindikatorlampe		Kontrolanordning		Gul	Anvendes til at angive fremdriftsrelaterede fejl, som kan påvirke emissioner.	

BILAG 1

MEDDELELSESFOMULAR

(største format: A4 (210 × 297 mm))

Udstedt af: Myndighedens navn

.....

.....

.....

vedrørende ⁽²⁾: Meddelelse af godkendelse

Udvidelse af godkendelse

Nægtelse af godkendelse

Inddragelse af godkendelse

Endeligt ophør af produktionen

af en køretøjstype for så vidt angår førerbetjente betjeningsorganer i henhold til regulativ nr. 60.

Godkendelse nr. .... Udvidelse nr. ....

1. Køretøjets handelsbetegnelse eller mærke .....
2. Køretøjstype .....
3. Fabrikantens navn og adresse .....
4. Navn og adresse på fabrikantens eventuelle repræsentant .....
5. Kort beskrivelse af køretøjet for så vidt angår førerbetjente betjeningsorganer .....
6. Køretøj indleveret til godkendelse den .....
7. Teknisk tjeneste, som forestår godkendelsesprøvningen .....
8. Dato på rapport udstedt af den pågældende tekniske tjeneste .....
9. Nummer på rapport udstedt af denne tjeneste .....
10. Godkendelse meddelt/nægtet
11. Placering af godkendelsesmærke på køretøjet .....
12. Sted
13. Dato
14. Underskrift
15. Følgende dokumenter, der er forsynet med ovennævnte godkendelsesnummer, er vedlagt som bilag:

... tegninger, diagrammer og principskitser vedrørende de førerbetjente betjeningsorganer og de dele af køretøjet, som anses for at være af betydning hvad angår dette regulativ.

⁽¹⁾ Betegnelsesnummer for det land, hvor godkendelsen er meddelt/udvidet/nægtet/inddraget (se godkendelsesforskrifter i regulativet).

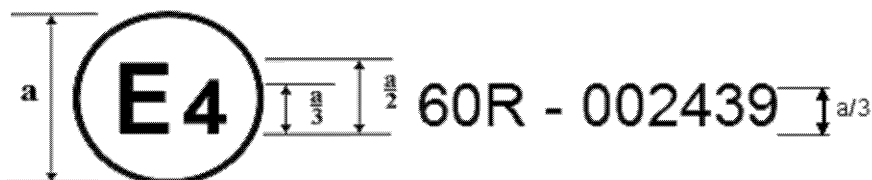
⁽²⁾ Det ikke gældende overstreges.

BILAG 2

UDFORMNING AF GODKENDELSESMÆRKER

Model A

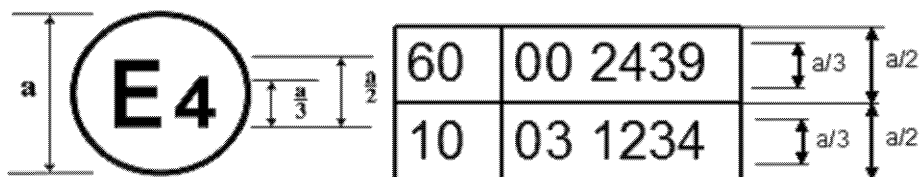
(se punkt 4.4 i dette regulativ)

Det ovennævnte godkendelsesmærke, der er påmonteret et køretøj, angiver, at den pågældende køretøjstype med hensyn til førerbetjente betjeningsorganer er godkendt i Nederlandene (E 4) i henhold til regulativ nr. 60 med godkendelsesnummer 002439. Godkendelsesnummeret angiver, at godkendelsen er udstedt i henhold til kravene i regulativ nr. 60 i den oprindelige udgave.

Model B

(se punkt 4.5 i dette regulativ)

Det ovennævnte godkendelsesmærke, der er påmonteret et køretøj, angiver, at den pågældende køretøjstype er godkendt i Nederlandene (E 4), i henhold til regulativ nr. 60 og 10 ⁽¹⁾.

Godkendelsesnumrene angiver, at regulativ nr. 60 på godkendelsestidspunktet ikke er blevet ændret, og at regulativ nr. 10 allerede omfattede ændringsserie 03.

⁽¹⁾ Det sidstnævnte nummer er kun et eksempel.